

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТОРГІВЛІ

М. М. Хурса, к. е. н., доцент

ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ», м. Полтава

Аналіз наукової літератури свідчить про активізацію інтересу вчених і практиків до процесу професійного становлення фахівців.

Слід зазначити, що багато з таких досліджень у традиційному ключі відображають раніше сформовану концепцію професійної підготовки фахівців. Деякими авторами робилися спроби формування на рівні окремих регіонів системи безперервної професійної підготовки фахівців. Проте, у таких спробах питання підготовки конкурентоспроможних фахівців ставляться або ж мимохідь, або ж взагалі не розглядаються.

У той же час можна бачити, що у окремих навчальних закладах, уже під час випускних іспитів, випускників запрошують на роботу не тільки окремі торговельні підприємства, а і ритейлери системного бізнесу. Це означає, що такі навчальні заклади набули безцінного досвіду організації навчально-виховного процесу, результатом якого стає випускник, що є конкурентоспроможним у торговельному середовищі.

Сучасні керівники підприємств торгівлі та громадського харчування при прийомі на роботу вже не обмежуються суто кваліфікаційними вимогами до претендентів. Разом із високими професійними якостями претендент повинен володіти усіма ознаками високоосвіченої людини – бути особистістю.

Тому перед фаховими навчальними закладами стоїть найважливіше завдання – комплексна підготовка конкурентоспроможного фахівця, що проявляв би себе як всебічно розвинена особистість.

Проблема підготовки конкурентоспроможного фахівця стала об'єктом уваги вітчизняних дослідників лише в останні роки. Можна перерахувати тільки окремі роботи, у яких автори порушують лише деякі аспекти, що впливають на формування конкурентоспроможного спеціаліста.

Таким чином, бачимо протиріччя між об'єктивною потребою у формуванні конкурентоспроможного фахівця у стінах професійного навчального закладу та недослідженістю даної теми науковцями і відсутністю відповідних організаційно-педагогічних умов у стінах більшості фахових навчальних закладів.

На наш погляд, фахівець торгівлі, що пройшов навчання у стінах коледжу чи університету, повинен володіти, як мінімум, наступними якостями (рис. 1).

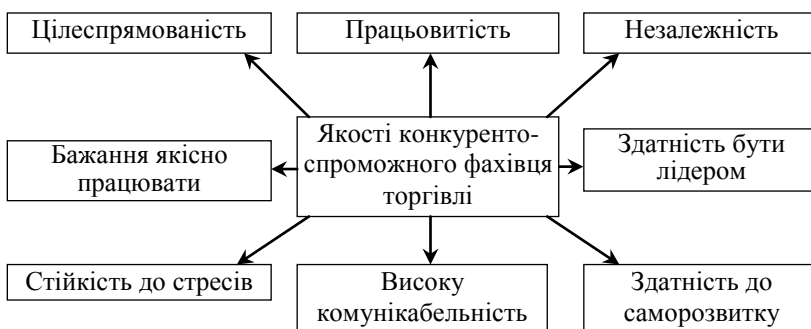

Рисунок 1 – Якості конкурентоспроможного фахівця торгівлі

Педагогічний процес, спрямований на формування конкурентоспроможних фахівців для сфери торгівлі та громадського харчування у навчальних закладах професійної освіти, буде ефективним, якщо реалізувати комплекс організаційно-педагогічних умов, у тому числі:

- розробити багаторівневу модель конкурентоспроможного фахівця для кожного ступеня професійного навчання і орієнтувати на її досягнення усіх суб'єктів педагогічного процесу;
- розробити організаційно-педагогічну систему реалізації спадкової допрофесійної і професійної підготовки майбутніх фахівців;
- проводити цільову психологічно-педагогічну підготовку педагогічного колективу до реалізації завдань щодо формування конкурентоспроможного фахівця;

- забезпечувати спрямованість змісту, форм і методів педагогічного процесу на формування конкурентоспроможного фахівця;

- створювати у навчальному закладі соціальне середовище, адекватне завданням формування конкурентоспроможного фахівця.

Узагальнення передового досвіду провідних фахових навчальних закладів дає можливість обґрунтувати комплекс заходів, що ефективно сприяють формуванню конкурентоспроможного фахівця у навчальних закладах професійної освіти:

1. Проводити психологічно-педагогічну підготовку педагогів до реалізації поставленого завдання, через:

- орієнтацію і самоорієнтацію педагогічного і студентського колективу на формування конкурентоспроможного фахівця;

- створювати атмосферу психологічного настрою на постійний науковий пошук;

- ознайомлення педагогічних працівників з основами та основними прийомами підготовки конкурентоспроможного спеціаліста та розробка власних моделей педагогічної діяльності;

- підтримання постійного інтересу до психологічно-педагогічної літератури, спонування до участі у розробці авторських навчальних програм, посібників, засобів контролю та інших дидактичних матеріалів за новітніми технологіями;

- періодичне стажування у науково-дослідних інститутах та вищих навчальних закладах з передовою технологією навчання студентів;

- створення у стінах навчального закладу постійно діючої психологічної служби з використанням висококваліфікованих психологів;

- періодичні наради педагогічного колективу щодо методів та прийомів підготовки конкурентоспроможних фахівців;

- проведення дискусій, ділових ігор, круглих столів, використання кейсів що мають конкурентно-фахову спрямованість;

- практикування у науковому процесі рольових ігор із участю педагогічного колективу, студентів та науковців;
- індивідуальне та групове консультування педагогів вченими і фахівцями щодо організації педагогічного процесу і розробок, призначених для апробації;
- участь у республіканських та Всеукраїнських семінарах та науково-практичних конференціях;
- вивчення та узагальнення передового досвіду вітчизняних та зарубіжних наукових шкіл.

Список використаних джерел

1. Беспалько В. П. Системно-методическое обеспечение воспитательного процесса подготовки специалистов / Беспалько В. П., Тагтур Ю. Г. – М., 1989. – 144 с.

АКТУАЛЬНОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ БЕЗОПАСНОСТИ СПЕЦИАЛИСТОВ

О. В. Шереметова, старший преподаватель
УО «БТЭУПК», г. Гомель

Проблемы безопасности стояли перед специалистом всегда. Оптимизация социально-гуманитарной подготовки выпускников учреждений высшего образования выступает сегодня в качестве одного из важнейших направлений развития высшей школы. Обусловлено это рядом факторов [1].

✓ Резко возрастает значимость социально-мобильных, коммуникативных и адаптивных качеств личности.

✓ Проблемой выживания человечества становится тандем: экология среды обитания – экология природы самого человека.

✓ На фоне укрепляющейся тенденции развития мирового сообщества по формуле культуры мира и демократии, взаимотерпимости народов и культур, одновременно сохраняется конфликтность на уровне социально-политических, этнонациональных и религиозно-конфессиональных отношений.

✓ Сохраняющаяся опасность глобальных кризисов, обусловленных негативными последствиями развития техногенной цивилизации, диктует возвышение роли человеческого фактора.